

LESBRIEF

**BIJ HET ADDERGEBOED VAN SLOT THETINGA
VAN MARGARETHA VAN ANDEL**

Jonge Jury 2026

LEESFRAGMENT

Het addergebroed van Slot Thetinga van Margaretha van Andel

Jean woont in een klooster van de labadisten, een strenge christelijke geloofsgemeenschap in het Friese dorp Wiewert.

Het klooster wordt door de bewoners het Huys genoemd.

Het verhaal speelt zich af rond 1680.

3

ALS JEAN HARD op de kleine deur bonst die in de hoge boogpoort van het slot zit, klinkt er een geërgerde uitroep aan de andere kant. Even later kiert de bovenste helft open en verschijnt het hoofd van de wachter.

‘Jean Henry,’ zegt hij met een frons, terwijl hij zijn flakkerende lantaarn omhooghoudt en Jeans gezicht beschijnt. ‘Die deur hoeft er niet uit. Waar heb je uitgehangen? Je hebt buiten niks te zoeken, dat weet je goed. Wat is er met je gezicht gebeurd?’

‘Ik moest iets doen voor broeder Servaasz,’ antwoordt Jean. Hij kent de man. Die lijkt vaak knorriger dan hij werkelijk is. ‘Waarom is de poort dicht? Het is toch nog niet zo laat?’

De deur gaat nu helemaal open. ‘Omdat er zoveel bedelaars rondlopen,’ zegt de waker. ‘Met die harde winter komen ze van heinde en verre, zelfs uit Duitsland. Ze denken blijkbaar dat er hier wat te halen valt en ze zijn zo brutaal als de beul. Vanmiddag stond er een in de keuken, die was langs de andere kant het terrein op gekomen.’

‘Over het ophaalbruggetje?’ zegt Jean verbaasd. ‘Dat wordt toch bewaakt?’

‘De brugwachter zei dat-ie hem niet had gezien. En die hond van hem ligt altijd te snurken, daar heb je ook niks aan. Als je maar een tel de andere kant op kijkt, glippen ze zo naar binnen. O, broeder Servaasz is trouwens op de drukkerij, mocht je hem zoeken.’ De waker trekt het deurtje weer dicht. ‘Als ik je een wijze raad mag geven: laat hem met rust. Een jonge gezel heeft de nieuwe letters te dun geslepen en daar is de stemming niet beter op geworden. Wat zit daarin?’ Hij knikt naar de zak die Jean over zijn schouder heeft hangen.

Jean zet hem op de grond en opent hem.

‘Walnoten!’ De poortwachter werpt een verlekkerde blik op de inhoud. ‘En zulke dikke, d’r mankeert niks aan. Waar heb je die vandaan?’

Jean kijkt naar het magere gezicht met de ingevallen wangen. De waker is nog niet zo lang geleden flink ziek geweest, net zoals hijzelf. En honger heeft hij vast ook. Even staat hij in tweestrijd. Dan gebaart hij naar de zak. ‘Van boer Annes, de mennoniet. Pak er maar een paar, er zitten er genoeg in.’

‘O!’ zegt de man. Het volgende moment schudt hij zijn hoofd. ‘Nee, jongen. Dat hoort niet, al bedoel je het zeker goed. Zuster Swem gaat over het eten. Breng die zak gauw naar de keuken.’

Jeans wangen worden warm. De waker heeft gelijk, al het voedsel moet eerlijk worden verdeeld. De noten zijn voor het Huys en daarom is hij er onderweg zelf ook afgebleven. Het was dom om ze aan te bieden. Om te proberen iemand te laten zondigen tegen de regels van het Huys. De regels van papa Yvon. De regels van God.

Vol schuldgevoel haast hij zich door de poort en over de brug naar het binnenplein, dat deels wordt omzoomd door fraaie gebouwen met hoge ramen en brede deuren.

Het meest imposante gebouw, het slot zelf, staat links van hem, in een hoek van de gracht.

Als een vesting rijst het op uit het donkere water, dat als een glanzende spiegel van ijs om de dikke, stenen muren ligt. Een korte zijarm van de gracht loopt langs de voorkant van het slot en om bij de ingang te komen, moet hij opnieuw een brug over. Zoals altijd bekruipt hem een soort weerzin en voelt hij een dreiging die hij niet goed kan verklaren. Het is alsof alle ramen veranderen in ogen die zelfs de kleinste zonde kunnen zien.

Hij heeft geen keus, hij moet verder. Even kijkt hij omhoog, knipperend tegen de jagende sneeuw.

Vergeef me, God, omdat ik de wachter in verleiding bracht. Het was niet expres. Vergeef me, alstublieft...

Zuster Swem is blij met de noten. 'Ik zal ze vanavond wegen,' zegt ze, 'en bijschrijven in het voorraadboek. Onze eigen bomen hebben niet veel gedaan dit jaar, dus dit is meer dan welkom. Maar nu moet ik weer aan de slag. We gaan zo opdienen. Als je wilt, kun je vast naar je zaal lopen en gaan zitten. Hij is al open.'

Ze knipoogt naar hem. Zuster Swem weet dat het soms lastig is om een plek te krijgen aan een van de jongerentafels van het Huys. Als er te veel kinderen zijn, heb je pech gehad en moet je naar de boetezaal. Niemand wil dat, want daar zitten de nieuwen en de mensen die zich niet goed hebben gedragen. En ook al kun je er niets aan doen, toch voel je je altijd een beetje zondiger tussen de boetelingen.

Jean schenkt haar een dankbaar lachje. Zuster Swem is aardig. Hij voelt zich op zijn gemak bij haar.

'De dokter is al binnen,' zegt ze. 'Laat hem eerst maar even naar je gezicht kijken voor je naar je eigen zaal gaat.'

Zo te zien heb je een flinke klabots gehad.' Haar grijze ogen vullen zich met medelijden. 'Heeft de meester...?'

'Nee,' zegt Jean snel. 'Die heeft er niks mee te maken. Het is buiten gebeurd. Een paar jongens uit het dorp hebben me geslagen.' Een van de keukenmeiden haast zich langs hem heen met een stapel linnen doeken in haar hand en een andere meid hurkt bij de stenen ovens en vult ze bij met turf. Een paar knechten rollen een vat bier naar binnen en zetten het naast de spoelbakken overeind. De hele keuken gonst van bedrijvigheid.

'Een schande,' broemt zuster Swem terwijl ze een walmend lantaarntje oppakt. 'Dat zou een paar jaar geleden nog ondenkbaar zijn geweest. Toen waren ze blij met ons in het dorp, maar tegenwoordig wordt het er niet beter op. En de verhalen die over ons de ronde doen ook niet.' Ze loopt naar de hoge ovens en houdt haar lantaarn boven een van de borrelende kookpotten die op de vuurgaten staan. 'Al was het te verwachten,' mompelt ze, terwijl ze met een lange, houten lepel een schepje uit de pot neemt en keurend proeft. 'Niet alles wat hier gebeurt, is even fraai.' Haar stem is zo zacht dat Jean niet zeker weet of hij dat laatste goed heeft verstaan.

Hij kijkt naar de potten. Daar zit vast en zeker broodpap in, dat krijgen ze zowat elke avond. Dan valt zijn blik op een groot bord dat op een van de lage snijtafels verderop staat. Er ligt een gebraden kapoen op, glanzend van het vet, met een knapperig uitziend stuk brood ernaast. Meeten loopt het water hem in de mond. Zulk lekker vlees krijgen ze bijna nooit. Misschien zijn er hoge gasten, net zoals die keer toen de quakers uit Engeland op bezoek waren. Ook op die dag hadden er gebraden hanen op tafel gestaan, had hij gehoord. Dat moest dan alleen in de broederzaal zijn geweest, want op zijn eigen bord had de gewone, onbestemde hap gelegen.

Toch blijft het vreemd. Niemand heeft iets gezegd over gasten. En hij ziet maar één haan, dat is wel erg weinig. Of liggen er nog een paar te stoven? Zijn ogen dwalen weer naar de potten op de ovens. Hij opent net zijn mond als zuster Swem hem een duwtje geeft.

‘Vort,’ zegt ze. Ineens klinkt haar stem een beetje scherp. ‘Ik heb meer te doen en je loopt hier in de weg. Ga gauw naar de broederzaal en zeg tegen de dokter dat ik je heb gestuurd.’

Broeder Van Deventer is inderdaad in de zaal. Jean ontdekt hem gelijk als hij de hoge, schemerige ruimte binnenloopt en een beetje onzeker gaat hij naar hem toe.

De geneesheer kijkt hem met een scheef lachje aan. ‘Jean Henry,’ zegt hij. ‘Ik had gehoopt jou voorlopig niet meer te zien. Heb je weer last van je buik?’

‘Nee, dat niet,’ zegt Jean. ‘Maar...’

‘Ik zie het,’ onderbreekt de broeder hem. ‘Je hebt een paar rake klappen gehad, denk ik. Toch niet op school, mag ik hopen?’

Jean schudt zijn hoofd. ‘Nee. Buiten. Het waren een paar jongens uit de buurt.’

De geneesheer buigt zich naar hem toe en laat zijn wijsvinger onderzoekend over Jeans jukbeenderen gaan. ‘Doet het zeer?’

‘Ja,’ zegt Jean. ‘Als ik praat en mijn gezicht beweeg. En het is net of ik minder gevoel heb in mijn wang en mijn neus.’

‘Ik denk dat er een breuk zit onder je linkeroog. Dat heelt vanzelf.’ Dokter Van Deventer pakt Jeans neus vast, beweegt hem een beetje heen en weer en glimlacht. ‘Die is in elk geval niet gebroken. Maak je geen zorgen, het komt allemaal vanzelf in orde.’ Hij richt zich op en draait zich om naar broeder Servaasz, die zich bij hen heeft gevoegd.

‘Mijn waarde *frère*,’ zegt hij. ‘Heb je je letters nog van de ondergang kunnen redden?’

Broeder Servaasz kijkt kwaad. ‘Nee, we kunnen opnieuw beginnen. Wat die dwaas ermee heeft gedaan, is me een raadsel. Maar ik had m’n twijfels al toen ik hem bij de smeltkroes zag staan, die...’ Zijn blik valt op Jean.

‘Ah,’ onderbreekt hij zichzelf. ‘Is het gelukt met de wandelstok?’

Jean knikt. ‘Ik heb hem aan boer Annes gegeven.’

‘Mooi zo,’ zegt de broeder. ‘Heeft hij nog iets gezegd?’

Jean denkt even na. ‘Dat het zeker weer niet op kon.’

Broeder Van Deventer grijnst, maar de rimpel tussen de ogen van broeder Servaasz wordt nog dieper.

‘En aardige dingen over moeder Anna,’ voegt Jean er snel aan toe. ‘Dat ze zo gelovig was en dat hij haar altijd graag zag.’ De overige opmerkingen van de landman laat hij achterwege. In plaats daarvan zegt hij: ‘Ik denk dat boer Annes blij was met de stok, want hij gaf me een zak vol noten mee.’

‘Juist,’ zegt de broeder kortaf. ‘En wat heb je daarmee gedaan?’

‘Aan zuster Swem gegeven.’

De ogen van de broeder worden net zo scherp als de priem die Hieke bij zich had gehad. ‘Allemaal?’

Jean knikt, en hoewel het de waarheid is, krijgt hij toch een kleur.

‘God ziet elke leugen,’ zegt de broeder. ‘Vergeet dat niet. En nu ingerukt.’

Jean wordt nog roder en zijn vreugde over de opdracht ebt meteen weg. De broeder denkt dat hij liegt! Dat is verschrikkelijk.

‘Het is echt waar,’ zegt hij met een haperende stem. ‘Ik heb ze allemaal aan zuster Swem gegeven, echt allemaal.’

De broeder negeert hem en begint met dokter Van De-venter te praten.

Jean druipt af en sjokt de zaal uit. Even later staat hij weer buiten. Terwijl hij met de geneesheer en de broeder praatte, is het drukker geworden op het binnenplein. De mensen die buiten de poort hebben gewerkt, druppelen binnen en lopen naar hun eetzaal.

Op de broedertafel na bevinden alle eetruimtes zich in een van de bijgebouwen. Er is een zaal voor de onkels en tantes – mannen en vrouwen die nog niet herboren zijn, maar wel bijna – en een zaal voor de mensen die veel minder kans maken op een hergeboorte: de boetelingen. De grootste zaal is voor de jongeren en daar is het meestal het drukst.

Ook nu zitten de lange, houten tafels al bijna vol. Gelukkig ontdekt Jean een vrij plekje aan het uiteinde van een van de banken, naast de zoon van een van de poortwachters. Maar als hij zich ernaartoe haast, schudt de jongen zijn hoofd en wenkt een van zijn vrienden, die net binnen komt lopen.

Jean verkrampst. Dan wordt hij gered door de broeder die de leiding heeft over de tafel. Met driftige passen komt de man op hen af. 'Neem plaats,' zegt hij tegen Jean. Streng kijkt hij naar de zoon van de wachter. 'Niemand heeft hier een vaste plek en dat weet je. Als boetedoening kun je nu opstaan en in de kamer hiernaast gaan zitten. Daar kun je de rest van de week je maaltijden gebruiken. Daarna ben je hier weer welkom.'

De jongen wordt vuurrood, staat zonder een woord te zeggen op en beent weg naar de boetezaal. Zijn maat, voor wie hij de lege plaats had willen reserveren, pikt met een opgeluchte blik zijn plek in.

Met gebogen hoofd zit Jean aan tafel en staart naar de grijzige prut waarmee zijn kom is gevuld. Een van de tafeldienaars is in de weer met het brood en breekt voor iedereen een stuk af. Gelukkig ziet het er vandaag vers uit.

Genadige God... Is het Uw straf dat broeder Servaasz nu kwaad op me is? Omdat ik soep heb gegeten in dat heidenhuis? Maar U weet toch dat ik alle noten aan zuster Swem heb gegeven? En ik wist echt niet dat het heidenen waren. Echt niet...

Hij hoort nauwelijks iets van de voorzang en de korte preek die erop volgt. Zodra de broeder is gaan zitten en zijn hoed afneemt, pakt Jean zijn lepel op. Zwijgend begint hij aan zijn maaltijd, maar zelfs als de regels anders waren geweest, had hij geen behoefte aan praten gehad. Hij neemt een slok uit zijn kroes en zijn gezicht vertrekt. Het bier is zo verdund dat het lijkt alsof hij slootwater drinkt.

Een seconde gaan zijn gedachten naar de gebraden haan die in de keuken van zuster Swem lag. Die haan is hier in elk geval nergens te bekennen, zoveel kan hij nog wel zien, ook al is het erg schemerig in de zaal. Het is alsof er steeds minder kaarsen op tafel staan, en de kandelaars aan de wanden worden al helemaal niet meer gebruikt. Daar is hij nu blij om. Misschien vallen zijn bont en blauwe ogen in het halfduister wat minder op.

Hij neemt een hap van de lauwe brij en zet dan, zoals voorgeschreven, de lepel in zijn kom. Pas als hij heeft doorgeslikt, pakt hij de lepel weer op. Zijn ogen glijden tersluiks langs de anderen aan zijn tafel. Een lange rij kinderen tussen de zes en zestien jaar. Allemaal eten ze in stilte hun bord leeg, netjes de lepel neerleggend na elke hap. Iets verderop ziet hij zijn vriend Rodrick. Zijn schouderlange, donkere haar glanst en hij eet kalm en beheerst, zoals hij tegenwoordig in alles wat hij doet kalm en beheerst is. De jongen kijkt niet op of om en Jeans hart wordt zwaar. Zijn

ze eigenlijk nog wel vrienden? Rodrick doet vreemd de laatste tijd. Afstandelijk. Waarom?

Zijn blik dwaalt verder en blijft hangen bij zijn twee stiefzusjes. Ze zitten naast elkaar, dat lukt ze bijna altijd. Maar de twee kijken niet terug. Ze doen net of hij niet bestaat.

Hij weet waarom. Ze vinden dat hij niet in deze zaal hoort. Dat hij aan de boetetafel zou moeten zitten, net zoals de andere kinderen waar iets mee is. Kinderen die je – volgens zijn nieuwe vader – het beste kunt vergelijken met de eieren van basilissen en serpentes. Addergebroed.

Als de broeder met een dankgebed heeft afgesloten, staat Jean op. Hij ziet Rodrick overeind komen en als een van de eersten naar de deur lopen.

Met een scheef oog op de tafeldienaar wurmt Jean zich langs een aantal kinderen. Ook voor het verlaten van de zaal gelden regels. Niet voordringen, niet haasten, geen geduw.

De sneeuw vlokt om zijn oren als hij naar buiten stapt. Rodrick loopt al langs de klokkenstoel op het binnenplein en slaat een smal paadje in, dat iets verderop tussen de gebouwen verdwijnt.

Jean zet het op een rennen. 'Rodrick,' roept hij, als hij zijn vriend bijna heeft ingehaald. Hij is een beetje buiten adem. 'Wacht.'

De donkerharige jongen houdt zijn pas in en draait zich om. Zijn al even donkere ogen staan koel.

'Jean,' zegt hij. 'Alles goed?'

'Ja,' zegt Jean, maar meteen corrigeert hij zichzelf. 'Nou ja, behalve dit, dan.' Hij raakt voorzichtig zijn jukbeen onder zijn linkeroog aan. 'Ik heb een paar klappen gehad vandaag.'

‘Die zul je dan wel hebben verdiend.’

Jean lacht onzeker. Maakt Rodrick nu een grapje? Of meent hij het echt?

‘Hoe gaat het op de drukkerij?’ vraagt hij in een poging het gesprek op wat neutraler terrein te brengen. ‘Vind je het nog steeds leuk? Heb je een nieuwe hoed, trouwens? Staat je goed, zeg. Je lijkt er een echte *seigneur* in.’

‘Of ik de drukkerij leuk vind of niet, doet er niet toe,’ zegt Rodrick. ‘Het gaat erom dat ik dankbaar ben voor de dingen die ik daar mag leren. En dat ben ik.’ Hij klinkt als een strenge, deftige broeder.

Jean kijkt zijn vriend bevreemd aan. Waar is de oude Rodrick gebleven? De jongen die vroeger in Utrecht altijd grappjes maakte en zo hard kon lachen dat de tranen hem over de wangen stroomden? Die nog maar een paar jaar geleden, toen ze net in het Huys woonden, een kan onverdund bier achteroverdrukte? En die al na een week een ontsnappingsroute had gevonden?

Wat is er met hem gebeurd?

‘Misschien moet jij ook proberen wat dankbaarder te zijn,’ vervolgt Rodrick. ‘Anders ben ik bang dat het niet goed met je afloopt.’ Hij trekt zijn nieuwe, vilten hoed wat verder over zijn ogen. ‘Het lijkt wel of het je allemaal niets meer interesseert. Moet je zien hoe je erbij loopt, je jas zit onder de vlekken.’

Jean verstrakt en even houdt hij zijn adem in. ‘Maar ik b n dankbaar,’ barst hij dan uit. ‘En ik d   mijn best, dat weet je goed.’ Knipperend tegen de sneeuw kijkt hij omhoog naar zijn vriend, die bijna een kop langer is dan hij.

‘Niet genoeg, blijkbaar,’ zegt Rodrick. ‘Want je bent nog steeds niet gezegend, of wel soms?’

Jean deinst achteruit. De woorden raken hem als de trap die hij vanmiddag in zijn buik kreeg. ‘Hoe kun je zo-

iets gemeens zeggen,' zegt hij met bevende stem. 'We zijn vrienden. Waarom doe je zo?'

'Omdat ik aan mijn toekomst denk. Omdat het licht niet samen kan gaan met het donker. Dat zegt broeder Servaasz en hij heeft gelijk. Broeder Servaasz is nu mijn mentor trouwens, hij begeleidt me op mijn geestelijke weg en ook in de drukkerij.'

Jean schudt zijn hoofd. Het is alsof er iemand anders door de mond van zijn vriend praat. Iemand die alle woorden stijf en onnatuurlijk uitspreekt, en helemaal niet klinkt zoals de echte Rodrick.

'Dus broeder Servaasz zegt dat ik het donker ben,' brengt hij uit.

Rodrick ontwijkt Jeans blik en schuift met zijn voet wat sneeuw op een hoopje. 'Hij had het over het licht en het donker en het was duidelijk wat hij bedoelde.'

'Maar je weet toch hoe ik ben? Hoe kun je dan zomaar iets anders denken, alleen omdat broeder Servaasz zoiets zegt? Waarom geloof je nu ineens dat ik slecht ben?'

Er vlamt iets in Rodricks ogen. 'Dáárom. Om al die hoe's en waaroms van jou. Een echte labadist gebruikt die woorden niet. Die volgt zijn leraar en stelt geen vragen. Die heeft vertrouwen in zijn herders. En dat is wat ik wil zijn. Een goede labadist. Dat is het enige wat ik wil.'

Met een abrupte beweging keert hij zich van Jean af en loopt weg.

Geen vriend meer. Ik heb geen vriend meer. O, God, wat moet ik doen? Ben ik echt het donker? Ben ik echt zo slecht? Ik wil toch ook een goede labadist worden? Dat weet U toch?

Wanhopig kijkt Jean de jongen na tot hij uit het zicht is verdwenen. Als hij in beweging komt, roept er iemand achter hem.

LESMATERIAAL BIJ HET ADDERGEBOED VAN SLOT THETINGA VAN MARGARETHA VAN ANDEL ””

OPDRACHT 1 ⌚ 25 min. (incl. leestijd)

Lees het fragment.

- Welke indruk krijg je van het Huys?
- Formuleer twee leefregels die gelden voor de bewoners van het Huys.
- Denk je dat Jean het naar zijn zin heeft in het Huys? Ondersteun je antwoord met twee citaten uit het fragment.
- Hoe komt het volgens jou dat de vriendschap tussen Rodrick en Jean over lijkt?
- Je merkt dat Jean allerlei bedenkingen en twijfels heeft bij de levenswijze van de labadisten. Hoe denk je dat dit zich zal ontwikkelen: vindt hij na een tijd meer begrip en rust, of worden zijn vragen en twijfels groter? Leg uit waarom je dat denkt.

OPDRACHT 2 ⌚ 15 min.

Werk samen met een klasgenoot.

Het verhaal in *Het addergebroed van Slot Thetinga* gaat niet alleen over gebeurtenissen in de tijd, maar ook over wat er in de hoofden van de personages, met name Jean, gebeurt.

- In het boek komt regelmatig de uitspraak ‘het hoofd eraf’ terug. Wat wordt daarmee bedoeld?
- Wat zouden de labadisten willen bereiken met ‘het hoofd eraf’ en waarom zouden ze dat willen?
- Wat zou een nadeel kunnen zijn van veel (kritisch) nadenken? Leg je antwoord uit.
- In het verhaal komt ook regelmatig terug dat Jean ‘draaikolken’ in zijn hoofd heeft. Leg uit wat daarmee bedoeld wordt.
- Heb jij zoiets ook weleens? Leg uit hoe dat is en waar het bij jou over gaat.
- Zijn er dingen waarover jij soms misschien minder zou willen nadenken? Of juist niet? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 3 ⌚ 20 min.

Bespreek de vragen met een klasgenoot of in een groepje.

- Bedenk twee redenen waarom mensen zich aan hebben willen sluiten bij de labadisten in de zeventiende eeuw.
- Niet iedereen lijkt even gelukkig met de manier van leven in het Huys, en sommige mensen springen losser om met de geldende leefregels dan anderen. Zet de volgende personages in volgorde van strengst levend met/volgens de leer van de labadisten naar minst streng.

broeder Servaasz – dokter van Deventer – Hieke – Isaac – Jean – moeder van Jean – papa Yvon – Rodrick – timmerman Pieter

- Waarom zouden de mensen die losser omspringen met de regels dat zo doen, denk je?
- Wat vind je van de manier van leven van de labadisten? Waar zou je wat van kunnen leren of wat zou je zelf (deels) over willen nemen, en wat absoluut niet?
- De labadisten vormden een sekte. Vertel elkaar wat je weet over sektes en vul het aan met informatie die je vindt in de mediatheek of op internet.
- Waarom zouden mensen in onze tijd bij een sekte gaan? Bedenk twee redenen.
- Hoe zou leven in een sekte voor jou zijn? Leg uit in hoeverre je begrip kunt opbrengen voor deze vorm van samenleven.

OPDRACHT 4 ⌚ eigen invulling

Veel van de personages in het boek zijn gebaseerd op personen die echt geleefd hebben.

In het hoofdstuk *Slot* lees je hoe het leven van een aantal personen verdergegaan is.

- Sluit dit aan bij hoe je deze mensen als personage hebt leren kennen? Had je deze verdere levensloop verwacht?
- Hoe vind je het om een fictief verhaal te lezen over personen die echt geleefd hebben? Leg je antwoord uit.
- In de *Verantwoording*, op het eind van het boek, legt de schrijfster uit dat ze geboeid werd door het bestaan van de labadisten en dat ze daarom het boek schreef. Welk historisch onderwerp of welke gebeurtenis van vroeger fascineert jou?
- Werk op één A4'tje het plot voor een verhaal uit over dat onderwerp. Ga uit van wat je al weet over het onderwerp dat jou boeit, en breid je kennis uit als dat nodig is.
 - Geef aan om welke historische gebeurtenis het gaat.
 - Bedenk een begin, midden en slot van het verhaal en beschrijf die in het kort.
 - Bedenk ten minste twee personages die een rol spelen in het verhaal en geef daar een korte beschrijving van.

JONGE JURY DOORLEESTIPS

Genoten van dit boek? Dan wil je deze niet missen:

Onheilsdochter – Jean-Claude van Rijckeghem (2022)

Koningsspel – Linda Dielemans (2023)